

ÅRSBERETNING 2016

Danmarks aktivistiske udenrigs- og sikkerhedspolitik har også i 2016 ført til, at dansk forsvar har markeret sig positivt på adskillige fronter.

Krigen mod 'Islamisk Stat' (IS) i Syrien og Irak har desværre trukket de største overskrifter gennem hele året, og ikke mindst de markante flygtningestrømme, der følger af krisen, har optaget Europa.

Forsvaret har først og fremmest fortsat sit engagement i krigen mod IS med et bidrag af Flyvevåbnets F-16 kampfly, der fra Incirlik-basen i Tyrkiet har udført mange bombetogter i Irak, og i årets sidste halvdel også i Syrien. Og Flyvevåbnet har samtidig bidraget med et radardetachment til støtte for overvågning af Iraks lufterum. F-16 flyene blev planmæssigt trukket hjem i efteråret. Derudover har Flyvevåbnet i årets sidste måneder indsat et Challenger-fly til overvågning af flygtningestrømmene over Middelhavet.

Danske specialoperationsstyrker og soldater, også fra Hjemmeværnet, har bidraget med træning af irakiske styrker gennem hele året, således at disse med succes har kunnet gå forrest i bekæmpelsen af IS.

Også i operation 'Resolute Support Mission' i Afghanistan har danske soldater fra alle værn, med bidrag fra Hjemmeværnet, ydet værdifuld træning af landets styrker til bekæmpelse af Taliban, der fortsat udgør en trussel for et presset styre og en udsat befolkning.

Den dansk ledede FN-mission i Mali er fortsat gennem hele 2016, - en indsats, der påkalder sig opmærksomhed fordi de stedlige forhold er så markant anderledes end de i øvrigt kendes, set med danske øjne. Og truslen fra oprørsgrupper som IS og Boko Haram er udtalt.

Alle de nævnte steder har danske styrker i 2016 gjort en enestående indsats.

Søværnet har, også i 2016, været engageret i anti-piratmissionen ud for Somalias kyst. Denne årelange operation kunne heldigvis konstateres succesrigt gennemført og endegyldigt afsluttet ved årets udgang. Indsatsen, ikke mindst den dansk ledede del af den, skal derfor roses i særlig grad. Søværnet påtog sig i 2016 lederskabet i 'Operation RECLIB' på baggrund af FN-resolution 2298, der havde til formål at bringe Libyens lagre af kemiske våben ud af landet til destruktion. En koalition af lande løste denne opgave meget hurtigt og professionelt, hvilket endnu en gang bragte Søværnet i alverdens medier - på samme måde som da Søværnet i 2013-14 ledede en tilsvarende operation i Syrien (RECSYR).

I 2015 gennemgik fregatten PETER WILLEMOES - skib og besætning - det krævende britiske trænings- og testprogram 'Flag Officer Sea Training', og i efteråret 2016 fulgte så Chefen for Marinestabens melding om, at skib og besætning fra begyndelsen af 2017 var blevet tildelt opgaven at skulle indgå i en amerikansk hangarskibsstyrke i Middelhavet, og dermed i kampen mod IS. Det aftvinger den allerstørste respekt, og for Søværnet er det ikke alene et bevis på den allerhøjeste professionalisme, men også på høj moral, integritet og faglig dygtighed. Et kraftigt skulderklap sammen med et 'Bravo Zulu' skal her lyde fra Marineforeningen.

I 2016 tilgik der Søværnet ni nye SEAHAWK-helikoptere til både inspektionsskibe, fregatter og støtteskibe - en længe ventet opgradering af enhedernes luftbårne kapacitet, men desværre uden den nødvendige antiubåds kapacitet.

Den globale sikkerhedspolitiske situation, herunder også Ruslands fortsatte engagement i Syrien og Ukraine og den konstaterede russiske troppeopbygning langs de baltiske landegrænser, har medført en berettiget uro i disse lande, og dermed også i NATO. Valget af præsident Trump i USA har bidraget yderligere til denne usikkerhed fordi præsidenten i december måned udtrykte stor skepsis overfor den kendte NATO-konstruktion - netop den alliance, som Danmark, sammen med andre mindre nationer, er så afhængig af i en krise-/krigssituation. Men sandt er det, at en række NATO-

lande, heriblandt Danmark, gennem en lang årrække har skåret ned på forsvarsudgifterne, og dermed langt fra opfylder NATO-alliancens erklærede målsætning om at hvert land skal afsætte min. 2% af BNP til forsvars- og sikkerhedsforanstaltninger. Det synes derfor nu åbenbart, at man i det danske Folketing har fået øjnene op for dansk forsvars utilslørede behov for tilførsel af økonomiske midler således, at vi over de kommende år vil nærme os NATO's målsætning på dette vitale område.

Danmarks Marineforening skal ved denne lejlighed opfordre til, at vore politikere, i det kommende Forsvarsforlig 2017-21, sikrer de helt nødvendige øgede bevillinger til dansk forsvar, som NATO's målsætning og den sikkerhedspolitiske situation kræver. Ikke mindst er der behov for at øge indtaget af værnepligtige, og dermed øge Danmarks krigsstyrke med henblik på at øge udholdenhed og redundans i krise og kamp, at skaffe Forsvaret det nødvendige og relevante materiel, herunder områdeluftforsvarsmissilssystem til Søværnets fregatter, udvide indsatsen mod den tiltagende cyber-kriminalitet samt at sikre, at omkostningen ved det danske jagerflykøb ikke økonomisk lammer dansk forsvar i mange år, sådan som nogle analytikere har forudsagt.

Nationalt set er Marinehjemmeværnets opgaver over de seneste år udvidet med støtte til de civile myndigheder Politi & Skat; en indsats, der giver god mening og tjener hele nationen.

Marinehjemmeværnets bidrag til det nationale beredskab, havmiljøovervågning og ikke mindst søredning er helt væsentlige for løsningen af det samlede nationale opgavespektrum. Særlig fokus bør rettes mod den enkelte fartøjsbesætnings udrykningsvarsel på 1 time fra søulykkesalarmen går - oftest forlades havn efter blot 30 minutter. Og her skal det erindres, at der er tale om frivillige besætninger med almindelige borgerlige erhverv, men hvis eneste fokus i sådanne situationer er at yde professionel søredningsassistance her og nu.

Dansk Politis opgaver, internationalt og nationalt set, var også i 2016 omfattende og krævende. Terrortruslen og flygtningesituationen trak voldsomt på en, over en årrække, stærkt nedskåret mandskabsstyrke. Politikernes spareiver har sat sit voldsomme negative præg på opgaveløsningen - alle må løbe stærkere, opgaver må nedprioriteres og alm. politisager kan sågar ikke efterforskes pga. mandskabsmangel.

Det civile Beredskabs situation er desværre ikke meget bedre. Politikerne har dog i 2016 fraveget deres krav om en besparelse kr. 125 mio., men der er reelt behov for tilførsel af yderligere økonomiske midler for at Beredskabet kan sættes i stand til fremadrettet at håndtere de voldsomme klimamæssige udfordringer, der desværre må imødeses.

Marineforeningen vil fortsat stå vagt om vort maritime forsvar og vort vigtige søfartserhverv, og det er fortsat grundlaget for medlemskabet af vor forsvarspositive forening. Forsvarets og Hjemmeværnets opgaveløsninger og samlede indsats nationalt og internationalt i 2016 har, på trods af de stærkt begrænsede personel- og materielressourcer, Marineforeningens største respekt, og personellet fortjener stor anerkendelse for deres professionelle holdning og tilgang til opgaverne. Men der er trukket voldsomt på personellet som følge af det ringe antal ansatte i Forsvaret; et træk, der har bragt Forsvaret på hælene med risiko for, at personellet siger op og vælger civile udfordringer i stedet. Det er en uholdbar situation, som vore politikere må ændre. Uden et solidt, afbalanceret og holdbart forsvars- og sikkerhedsmæssigt fundament, har velfærdsamfundet kun ringe mulighed for at fungere i længden.

Særlige forhold og begivenheder i 2016

I anledning af 100-års dagen for 'Jyllandsslaget' indviedes d. 1. juni 2016 en Mindepark som en del af det relativt nyetablerede 'Sea War Museum Jutland' i Thyborøn. En række honoratiores fra bl.a. England og Tyskland medvirkede, deriblandt nære slægtninge til slagets berømte flådechefer, den britiske admiral *John Jellicoe* og den tyske admiral *Reinhard Scheer* samt initiativtageren til Mindeparken, dykkerentusiasten Gert Normann Andersen. Et storslået arrangement i de nordvestjyske klitter, hvori Marineforeningen bidrog med 200 gaster og 28 afdelingsflag, der dannede en smuk kulisse ved kranselægningerne og de mange taler. En tydeligt imponeret Chef for Marinestaben, kontreadmiral *Frank Trojahn*, bragte sin personlige beundring og tak til vore mange medlemmer ved arrangementets afslutning.

Den nyetablerede mindepark i Thyborøn er virkelig et besøg værd, og vil for mange afdelinger være et godt og relevant maritimt udflugtsmål.

Søkvæsthuset i København, opført i 1756, og som gennem en længere årrække har huset bl.a. Søofficers-Foreningen og Søe-Lieutenant Selskabet, blev i 2016 solgt. De to foreninger er nu flyttet ind i 'Kommandantgården' i Kastellet, og Orlogsmuseet, der havde til huse i sidebygningen, er flyttet til Tøjhuset ved siden af Christiansborg.

Busten af viceadmiral A. H. Vedel (1894-1981), som Marineforeningen tog initiativ til, og bekostede fremstillingen af, og som i 1993 blev afsløret i Orlogsmuseets foyer af H. M. Dronning Ingrid, skal nu placeres et nyt relevant sted. Marineforeningens landsformand medvirker aktivt i denne beslutningsproces.

I årets løb er to afdelinger desværre lukket som følge af ringe medlemstal og dermed mulighed for at drive afdelingerne forsvarligt. Til gengæld glædes vi over at Struer afdelingen, som følge af godt arbejde af ikke mindst Marinehjemmeværnsfolk, er genopstået efter at have været nedlagt i 35 år. Ved årsskiftet havde afdelingen 34 medlemmer, og man er etableret i egen Marinestue.

Ved udgangen af 2016 vurderer Landsbestyrelsen, at Danmarks Marineforening med vores 75 lokalafdelinger er godt rustet til at møde de ny udfordringer i en foranderlig verden. Foreningen bakker fortsat op om vort Søværn og Det Maritime Danmark, og vi viderefører foreningens, orlogsflådens og søfartens stolte traditioner gennem "**styrkelse af nationens interesse for Søværn og søfart**".

Almene forhold

Detaljeret beskrivelse af foreningens status og virksomhed i 2016.

Medlemssituationen

Ved udgangen af 2016 var Marineforeningens medlemstal 9.112 - en tilbagegang på 120 medlemmer i forhold til 2015. Tilsvarende tilbagegang erkendes desværre også i stort set alle Soldaterforeninger.

Siden 2006 er Marineforeningens medlemstal reduceret med 941 medlemmer.

Medlemssammensætningen ved udgangen af 2016 viser, at andelen af tidligere tjenestegørende under Orlogsflaget fortsat er svagt faldende til 55,8%.

Hvervningen af værnepligtige ved deres hjemsendelse er fortsat i 2016, og der er nu optaget godt 160 unge medlemmer på denne 1-års gratisordning. Initiativet er dog ophørt med udgangen af 2016, da det desværre har vist sig vanskeligt for vore afdelinger at fastholde kontakten til de unge, og dernæst at bevare dem som medlemmer efter gratisårets udløb. Årsagerne dertil er formentlig mange, men væsentligst kan være de mangefacetterede tilbud og udfordringer i samfundet, der i dag er rettet mod, og optager de unge mennesker.

Fremadrettet vil de unge hjemsendte i stedet modtage tilbud om gratis at modtage tre numre af magasinet 'Under Dannebrog', for derved at gøre dem interesserede i Marineforeningen.

Tilgangen af nye medlemmer var i 2016 på 585, hvilket må anses for meget positivt. At Marineforeningen år efter år kan tiltrække 500-600 nye medlemmer er glædeligt. Det viser, at foreningen efter mere end 100 års eksistens stadig har sin berettigelse, og fortsat appellerer til danske borgere med maritim baggrund og/eller interesse.

Medlemsafgangen var i 2016 på 705. Årsagerne hertil er formentlig mange, og det er nødvendigvis ikke af de samme årsager i hver afdeling. At fastholde bestående medlemmer er dog lettere end at hverve nye, men det kræver at bestyrelsen hele tiden er bevidst om hvad medlemmerne forventer af medlemskabet.

På sendemandsmødet i Aalborg i maj 2017 bekendtgøres hvilken afdeling, der for 2016 modtager 'Fremdriftsskruen', nemlig den afdeling, der har haft størst nettotilgang af medlemmer, der er eller har været tjenestegørende under Orlogsflaget.

Økonomi og administration

Regnskabsåret 2016 resulterede i et driftsoverskud på kr. 130.754 mod et budgetteret overskud på kr. 1.200.

Budgetafvigelsen skyldes navnlig, at foreningen endnu et år har haft fokus på omkostningerne, og besparelserne ligger navnlig på kontorhold/maskiner samt på lønninger, møder og repræsentation. De samlede besparelser androg netto kr. 85.226 mindre end budgetteret.

I forhold til budgettet var der også flere indtægter end forudsat. Således kom der kr. 22.190 mere ind på kontingenter m.v. Nettoudgiften til 'Under Dannebrog' blev kr. 22.138 mindre end budgettet.

Regnskabet år 2015 var præget af en ekstraordinær nødvendig post til reovering af køkkenet i foreningens ejerlejlighed. Sådanne ekstraordinære poster har der ikke været i 2016, men der er hensat kr. 100.000 til fremtidig fornyelse af foreningens IT system. Flere af vore systemer er privat opbygget hen over årene, og driften og vedligeholdelsen kan ikke fortsætte på den nuværende platform. Beløbet er nok ikke tilstrækkeligt til en fornyelse af vore IT systemer og der bør også for 2017 og 2018 sikres midler til dette projekt.

Der vil i 2017 blive ansøgt om fondsmidler til at støtte den tiltrængte IT-fornyelse.

En nærmere sammenholdelse af regnskabet med år 2015 viser et fald i medlemskontingenter på kr. 21.151. Omkostningerne er faldet med kr. 178.659, hvoraf kr. 100.000 skyldes, at der ikke har været nogen reovering af kontor/køkken i 2016.

Udgiften til 'Under Dannebrog' steg med kr. 9.791 i forhold til år 2015.

Omsætningen i **Slopkisten** var i 2016 på kr. 290.479 mod kr. 304.299 i år 2015.

Dækningsbidraget ved denne aktivitet er dog uændret på ca. t. kr. 40. FU er opmærksom på, at der endnu et år har været tale om faldende omsætning. Der arbejdes på at få en stigning i salget. Mere effektive indkøb og mulighed for lidt lavere priser ser FU som en vej til igen at få en større andel af salget af jakker, trøjer m.v.

Grundfonden kom ud med et plus på kr. 11.251 mod et minus på kr. 35.887 i år 2015. I år 2016 har der ikke være ekstraordinære ting og det er årsagen til, at det igen balancerer med et lille overskud.

Det kan således konstateres, at foreningens økonomi fortsat er sund og rask.

Sendemandsmødet

fandt sted i Korsør den 23. april i den til lejligheden flot indrettede Containerhal på Flådestation Korsør med 209 repræsentanter fra i alt 64 afdelinger. Dermed var 434 af totalt 473 sendemandsstemmer repræsenteret, svarende til 91,75 %, - det største fremmøde i 'mands minde'.

Landsformanden fremlagde årsberetningen, der blev taget til efterretning.

Svendborg afdelingen modtog igen i 2016 'Fremdriftsskruen' - for 6. år i træk - meget flot.

Herefter fremlagde landskassereren det reviderede årsregnskab.

Marineforeningens fremtidssikring var emnet for landsbestyrelsens væsentligste forslag på mødet. Efter en god og sober debat besluttede sendemændene en reduktion af distriktsantallet fra 13 til 9, samt ændringer til vedtægternes §§ 2 og 5 (formål og optagelseskriterier). Endvidere besluttedes det at nedsætte 'Arbejdsgruppe Fremtidssikring' (AF 2016) med det formål at formulere forslag til fremtidssikring til fremsættelse på følgende års Sendemandsmøde.

Afholdelse af Sendemandsmøde 2017 i Aalborg blev besluttet, og sendemændene bekræftede at Sendemandsmødet i 2018 skal afholdes i Køge.

Under Kontingent og Indskud for 2017 blev landsbestyrelsens forslag om uændret kontingentet (kr. 140,00) samt uændret indskud (kr. 75,00) vedtaget.

Ved valg til landsbestyrelsen genvalgtes landskasserer *Flemming Heden Knudsen*, Odense (3 år).

Ved valg af revisorer blev *Kurt Kaysen* og *Torben Tranberg Jensen*, begge Svendborg, genvalgt (1 år), og som revisorsuppleant genvalgtes *Ida Nørgaard Schweitz*, Odense (1 år).

Der skal her lyde en stor tak til OPLOG Korsør for deres indsats med forberedelserne til den fysiske ramme, der så flot omgav de mange sendemænd.

Arrangementerne omkring sendemandsmødet indledtes fredag med at landsbestyrelsen blev modtaget af Slagelse Kommunes borgmester på Korsør gl. Rådhus. Om aftenen afholdt afdelingen en flot besøgt kammeratskabsaften på Korsør Fæstning. Lørdag morgen mødtes deltagerne til march gennem Korsør, anført af Søværnets Tamburkorps og 14 afdelingsflag.

Festmiddagen fandt sted i flotte lokaler på Hotel Comwell Korsør med efterfølgende god underholdning og 'dans på dækket'. Alt i alt et rigtig godt tilrettelagt og gennemført Sendemandsmøde.

Den markante repræsentation ved sendemandsmøderne må tages som udtryk for at der på landsplan fortsat er stor opbakning bag foreningens formål, virke og aktiviteter.

Jubilarstævnet

blev afholdt søndag den 28. august på Holmen med 188 deltagere, hvoraf 112 var jubilarer. Heraf var der én 75-års-, otte x 70-års-, seks 65-års-, 40 60-års-, 44 50-års- og 13 40-års jubilarer.

Stævnet indledtes højtideligt med andagt ved orlogspræst *Frank Bjørn Christensen* og kranselægning ved mindestenen for Søværnets faldne den 29. august 1943, foretaget af ældste jubilar, kommandørkaptajn *Hans Harboe-Hansen* og *landsformanden*. Derpå marcheredes, med Kvindelige Marineres Musikkorps (KMK) i spidsen, gennem Nyholm til Planbygningen. Her bragte *landsformanden* og Chefen for Søværnets Officersskole (SOS), kommandør *Søren Thinggaard Larsen*, jubilarerne og de øvrige deltagere henholdsvis Marineforeningens og Søværnets hilsen.

Som værdig modtager af 'Admiral Carstensens Mindebæger for God Skydning og eksemplarisk Tjeneste' havde Søværnet udvalgt hjemsendt værnepligtig *Bjørn Sommer Johannesen*.

Efter stævnets officielle del og pausen, hvor mange af deltagerne besøgte museumsfregatten PEDER SKRAM, samledes man i SOS' smukke aula til Holmens traditionelle biksemad. Som sædvanlig var der god stemning og højt humør med populære musikindslag af KMK.

Landsbestyrelsen og Jubilarudvalget har efterfølgende takket SOS, KMK og kokkepersonalet samt de frivillige hjælpere fra Distrikt 1 og 2 - alle styret med fast hånd af overhovmester *Ole Julsrud*, Assens. Uden disse gode kammeraters uundværlige indsats kan Jubilarstævnerne ikke gennemføres i deres nuværende form.

Ligeledes er København afdelingen blevet takket for deres hjælp med afviklingen af stævnet, og for deres store gæstfrihed over for de medlemmer, der overnatter på Nyholm.

Vi ser tilbage på et - endnu en gang - flot tilrettelagt og meget velgennemført stævne.

Landsbestyrelsen

I årets løb har landsbestyrelsen afholdt sine to ordinære møder - nemlig den 5. marts i Nyborg og den 29. oktober i København.

Ved forårssamlingen i marts i Nyborg blev årsberetning, årsregnskab og dagsorden samt oplæg til Sendemandsmødets afvikling behandlet og godkendt.

Oktobermødet blev, til forskel fra tidligere år, afholdt på Hotel Phoenix i Bredgade i København.

Landsformanden indledte med at tildele Marineforeningens hæderstegn i guld til distriktsformand *Henrik Marill Christiansen*, Distrikt 4, for veludført gerning i landsbestyrelsen gennem 17 år.

Foreningens budget for 2017 blev gennemgået og vedtaget, og distriktsformændene rapporterede om de mange aktiviteter i deres afdelinger, ligesom principielle emner blev drøftet.

I den efterfølgende middag på hotellet deltog Chefen for Marinestaben, kontreadmiral *Frank Trojahn*, Chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør *Henrik Holck Rasmussen*, Chefen for OPLOG Korsør, kommandør *Per Hesselberg*, og Holmens Provst og Orlogsprovst, *Ejgil Bank Olesen*. I sin tale roste kontreadmiralen Marineforeningen for utrættelig og målrettet indsats som ikke mindst Søværnets ambassadører i civilsamfundet.

Marineforeningens fremtidssikring

Nedsættelsen af arbejdsgruppen 'AF 2016', der fulgte efter beslutningerne ved Sendemandsmøde 2016, førte til formulering af et pragmatisk forslag til fremtidssikring af Marineforeningen, hvor frivillighed og positiv accept er fremherskende for at undgå at nogle afdelinger kan føle sig ramt af diktat og/eller urimelige flertalsbeslutninger. Forslaget, der efterfølgende er bearbejdet af landsbestyrelsen, fremsættes på Sendemandsmødet i 2017 i Aalborg.

Forretningsudvalget og landsledelsen

Forretningsudvalget (FU) har i 2016 afholdt 7 møder, hvor man bl.a. har behandlet de mange løbende sager, som er en naturlig del af udvalgets ansvarsområde, herunder forberedelse af landsbestyrelsesmøderne, sendemandsmødet og jubilarstævnet.

Landsformanden har i 2016 deltaget i en lang række møder og repræsentative aktiviteter, bl.a. i Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd (DSM), Fonden Danske Veteranhjem (FDV), Soldatens og Orlogsgastens Fond, Vedel-fonden samt ved udnævnelser på Søofficersskolen og andre repræsentationsopgaver, herunder Nytårskur ved hoffet og Folk & Sikkerheds sikkerhedspolitiske konference, kranselægninger mv.

Landsnæstformanden repræsenterede i september 2016 Marineforeningen ved Deutsche Marinebunds 125-års jubilæum i Kiel.

Af de øvrige udvalgsmedlemmer har *Gert Larsen*, Brøndby, som formand for Jubilarudvalget og sammen med dettes øvrige udvalgsmedlemmer, varetaget tilrettelæggelsen og gennemførelsen af Jubilarstævnet på Holmen.

Ole Julsrud, Assens, har som formand for Mødeudvalget, varetaget planlægning og gennemførelse af landsbestyrelsesmøderne sammen med *landssekretæren*, og desuden varetaget koordinationen af sendemandsmødet afdelingen og landsbestyrelsen imellem.

Landsledelsen har, i forbindelse med den daglige administration og løsning af de særlige opgaver, udført et stort arbejde med regelmæssige møder på landskontoret og løbende mail-korrespondance med distrikts- og afdelingsformænd samt eksterne samarbejdspartnere.

På baggrund af Kulturministeriets krav derom til bl.a. foreninger, ansøgte landsformanden, på Marineforeningens vegne, om tilladelse til anvendelse af den lukkede kongekrone. I februar 2016 meddeltes Danmarks Marineforening tilladelse til fortsat at anvende den lukkede krone i såvel foreningslogoet (medlemseblemet) som i kendingstegnet.

Landskontoret og Slopkisten

Foreningens administrative omdrejningspunkt er jo landskontoret, der varetager de mange praktiske og forskelligartede nødvendige opgaver i forhold til afdelinger og leverandører. Forretningsfører *John Engskov*, Køge, udfører et omfattende arbejde, der påkalder sig ros og respekt.

Også i 2016 har vi nydt godt af stor frivillig hjælpsomhed fra *Ib Kettler*, Brøndby, og *Niels Arne Hansen*, Skagen, med løbende arbejdsopgaver og ikke mindst den meget væsentlige varemottagelse og -kontrol, samt løbende pakning og ekspedition af slopkisteeffekter til afdelingerne - en særdeles værdsat indsats fra alle sider.

Slopkistens effekter, såsom emblemer og tegn, slips, sweaters, gaveartikler og meget andet, udgør fortsat et væsentligt bidrag til foreningens synliggørelse, og overskuddet fra salget går ubeskåret til Grundfonden. Det skal her understreges, at nogle afdelingers fremstilling og salg af effekter med Marineforeningens kendingstegn el. varemærkebeskyttede medlemslogo uden landsbestyrelsens forudgående tilladelse skal ophøre, da den form for salg underminerer økonomien i Grundfonden.

Proceduren for afdelingernes anvendelse af de nævnte symboler skal følges: at man skriftligt søger tilladelse hos landsbestyrelsen, i praksis til afgørelse i FU.

Et velfungerende landskontor er en væsentlig forudsætning for at foreningen kan yde en effektiv service over for afdelingerne og Jeres medlemmer.

Landsbestyrelsen udtrykker vor store anerkendelse og tak for indsatsen på landskontoret, og ligeledes rettes en tak til afdelingerne for et godt og positivt handelssamarbejde i 2016.

Distrikterne

Sendemandsmødets beslutning om reduktion af distriktsantallet fra 13 til 9, der er sket ud fra frivillighed og lokale initiativer, fortjener ros til de implicerede distrikter for en gnidningsfri proces, hvori alle afdelinger ser sig selv som lige i forholdet mellem de sammenlagte distrikters afdelinger. Med den gennemførte reduktion består landsbestyrelsen nu af 13 medlemmer mod tidligere 17. Samarbejdet internt i de enkelte distrikter, indbyrdes mellem distrikterne og med landsledelsen og landskontoret, har fungeret tilfredsstillende. Det medfører, at foreningen fremstår som én landsdækkende enhed, hvor alle 'i båden' trækker årene synkront og i samme retning.

Afdelingerne

Med lukningen af hhv. Gentofte og Tønder afdelingerne, og Struer afdelingens genopståen i 2016, har Marineforeningen nu 75 aktive lokalafdelinger, der er og bliver foreningens fundament. Det er her foreningslivet udfolder sig og det gode kammeratskab plejes og trives. Det har været positivt, gennem såvel 'Under Dannebrog' som i de lokale medlemsblade og på hjemmesider, at konstatere de mange forskellige aktiviteter, der gennemføres i afdelingerne med henblik på at tiltrække nye og - ikke mindst - yngre medlemmer, og styrke kammeratskabet generelt.

Vore maritime traditioner er stedse i højsædet. De adskiller os fra andre foreninger, og de er med til at gøre Marineforeningen til noget ganske særligt. Traditionernes bevarelse medvirker til at fastholde bestående medlemmer, og til at tiltrække nye.

Men det er vigtigt at afdelingerne hele tiden følger med tiden, fornyer sig og tager nye udfordringer og tiltag op, naturligvis i respekt for traditionerne. Arbejdet omfatter også hjælp, støtte og omsorg for vore ældste medlemmer, og for nationens veteraner fra Forsvar og Hjemmeværn.

I 2016 fejrede Korsør, Kolding og Roskilde afdelingerne hver især deres 100-års jubilæer med stort anlagte receptioner, i Roskilde med medvirken af Søværnets Tamburkorps.

Marinestuerne

har jo hver deres fantastiske særpræg, og de danner den helt nødvendige ramme om foreningslivet. De er basen for medlemmerne, og stuerne bidrager til at styrke sammenhængskraften i Marineforeningen. Ikke mindst er de meget væsentlige for sammenholdet og for kammeratskabets udfoldelse. Flere afdelinger har stillet deres marinestue til rådighed for arrangementer i øvrige forsvarspositive

foreninger i området, hvilket er medvirkende til at styrke samarbejdet med disse.

Landsbestyrelsen udtrykker stor anerkendelse af det store arbejde, som de forskellige afdelinger lægger i at skabe og vedligeholde disse gode og attraktive rammer.

Omsætningen i marinestuerne udgør mange steder grundlaget for afdelingernes økonomi, men den må dog ikke blive styrende for marinestuernes formål og afdelingernes aktiviteter.

Gilleleje afdelingen åbnede ny marinestue i 2016 under medvirken af bl.a. Søværnets Tamburkorps - flot og meget relevant.

I 2016 måtte Frederiksberg og Kerteminde afdelingerne desværre forlade deres Marinestuer som følge af udefra kommende årsager.

I løbet af 2016 blev det erkendt, at nogle kommuner ønsker at sælge deres faste ejendomme for at få bedre råd til ældrepleje, børneinstitutioner og skoler, eller at tilpasse huslejen til markedsniveau, hvilket har kastet nogle afdelinger ud i kamp for at redde deres kommunalt lejede Marinestuer. Det er en særlig udfordring, der kan true sammenhold og kammeratskab i en afdeling hvis Marinestuen må opgives. Landsbestyrelsen er opmærksom på udfordringerne, men ser i øjnene, at der ikke er så meget at stille op.

Landsskytteudvalget og Skyttelavene

Ved Landsskyttestævnets landsmøde i dagene 19.-20. marts 2016 i Brøndby var der på landsplan registreret 24 skyttelav (SL) med i alt 1.669 medlemmer; - en fremgang på 24 medlemmer ift. 2015.

Af de registrerede medlemmer udgør de aktive skytter 386, hvilket skyldes at i flere afdelinger er samtlige medlemmer også medlemmer af afdelingens skyttelav. Ved landsmødet var der genvalg til næstformand/kasserer *Gunnar Kristensen*, Randers Skyttelav (SL).

I Landsskyttestævnet deltog 138 skytter fra i alt 17 skyttelav. Landsskytte blev *Kim von Wowern*, Brøndby, med 171 points ud af 200 mulige. Bedste veteran blev *Jørn Mortensen*, Ebeltoft, med 196 points ud af 200 mulige, og bedste hold blev igen Nyborg Skyttelav med 991 points.

'Fremgangspokalen' gik til Svendborg Skyttelav med en fremgang til 452 point. Den store fremgang skyldes vi i 2016 gik over til at skyde 20 skuds serier.

'Hjemmebaneskydningen' 2015/2016 havde igen Esbjerg Skyttelav som vinder med 1.862 points.

Landsskytteudvalget har en stabil og god økonomi med et årligt kontingent pr. skyttelav på uændret kr. 350,-.

Københavns Skyttelav fejrede, som det første skyttelav i Marineforeningens afdelinger, deres 100-års jubilæum den 20. oktober ved en storslået reception i Marinestuen, suppleret med en jubilæumsfestmiddag den 22. oktober.

'MARINEFORENINGEN Tidsskriftet UNDER DANNEBROG' (MTUD)

udgør forbindelsen til alle medlemmerne og til en lang række eksterne læsere. Magasinets indhold og lay-out tiltaler rigtig mange læsere, og alle med adgang til Marineforeningens hjemmeside har også mulighed for at læse tidsskriftet dér.

Vores flittige og effektive redaktør *Leif Mortensen*, Morsø, der i oktober 2016 har redigeret bladet i 14 år, viser stor professionalisme og indsigt i fagområdet maritim journalistik, og han har dermed gjort medlemsbladet til foreningens 'flagskib'. I 2016 er der solgt annoncer for kr. ca. 100.000,- (ekskl. moms), hvilket bidrager væsentligt til at nedbringe de samlede magasinomkostninger.

Fra og med 2009 har magasinet modtaget portostøtte fra Kulturministeriets Bladpulje, hvilket også har bidraget til en, efter forholdene, god magasinøkonomi over årene. Desværre må det forventes, at tilskuddet fra Bladpuljen i de kommende år aftrappes for på sigt formentlig helt at bortfalde.

Redaktør *Mortensen* gennemførte i 2016, i tæt samarbejde med landsbestyrelsen og et privat firma, digitalisering af samtlige årgange siden Under Dannebrog's første udgivelse i 1912 (julehæfte), som alle med internetadgang nu kan drage nytte af. Ikke mindst udgør bladmængden et kvalitativt og kvantitativt markant bidrag til dansk orlogs- og maritim historie gennem mere end 100 år, og projektet har høstet stor anerkendelse blandt maritimhistorikere, forskere og studerende over det ganske land. Økonomien til dette projekt blev tilvejebragt af velvillig fondsstøtte fra 'Kredsen Mars & Merkur' og 'A/S Dampskibsselskabet Orients Fond'.

Fra landsbestyrelsen skal der lyde en velfortjent påskønnelse og tak til vores alsidige redaktør for indsatsen med bladet, herunder at skaffe relevante annoncører, samt for løsningen af den meget væsentlige digitaliseringsopgave.

www.marineforeningen.dk

er flittigt besøgt af nær og fjern. Vores bladredaktør *Leif Mortensen*, sammen med firmaet 'IT-Pilot', redigerer, i tæt samarbejde med Redaktionsudvalget, hjemmesiden, der dels giver et relevant indtryk af Marineforeningen, men også for medlemmerne udgør en væsentlig vidensbank om såvel foreningens organisatoriske forhold som aktiviteter, hvortil afdelingerne også kan byde ind. Tidsskriftet Under Dannebrog's elektroniske udgave er koblet op på 17.393 unikke brugere. Der var ved årets udgang 206 abonnenter på hjemmesidens Nyhedsbrev. Hjemmesidens intranet-del benyttes flittigt af afdelingerne.

Søværnet (SVN)

Det gode samarbejde med SVN udbyggedes i 2016, og der bliver fra ledelse og medarbejdere udtrykt stor anerkendelse af Marineforeningen, dens afdelinger og medlemmer som gode samarbejdspartnere og 'ambassadører' rundt om i landet. Dette udtrykkes ikke mindst ved adoptionsbesøg af Søværnets enheder i havnebyerne.

I 2016 deltog Marineforeningen med 9 afdelingsflag og gaster i arrangementet på Nyholm den 6. oktober, hvor Søværnets sejlkuttere, SVANEN & THYRA, afsejlede på et 8 mdr. langt togt til bl.a. De Vestindiske Øer og til USA. Såvel fartøjscheferne, chefen for 1. Eskadre som chefen for Marinestaben har efterfølgende udtrykt påskønnelse af Marineforeningens synlige medvirken.

Marinehjemneværnet (MHV)

Er inde i en omstillingsproces, men samarbejdet mellem afdelingerne og de lokale MHV-flotiller har også i 2016 været særdeles tilfredsstillende. Der er i de senere år knyttet tættere forbindelser mellem afdelinger og flotiller rundt i landet.

Mange af foreningens medlemmer og afdelingsflag deltog atter i 2016 i Marinehjemneværnets Nytårsgudstjeneste i Holmens Kirke med efterfølgende hyggeligt traktament, og der skal her udtrykkes en tak til Marinehjemneværnet og Holmens Kirke for dette gode initiativ.

Holmens Kirke

Samarbejdet med Holmens Kirke - Orlogsflådens snart 400 år gamle kirke - fungerer upåklageligt. Marineforeningen møder altid stor imødekommenhed, og vi modtager spændende invitationer året igennem. Holmens Kirke stiller velvilligt orlogspræster til rådighed ved forskellige lejligheder, hvor vi har vist flaget og bakket op om nationale begivenheder. Der skal derfor lyde en stor tak til Holmens provst og orlogsprovst, til kirkens orlogspræster og medarbejdere.

De øvrige forsvarspositive foreninger

Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd (DSM) & Veteransagen

Samarbejdet med Soldaterforeningerne og Forsvarsbroderselskaberne i DSM fungerer fortsat godt. DSM tager overordnet hånd om bl.a. de lokale markeringer af Danmarks Nationale Flagdag d. 5. september, og varetager koordination omkring repræsentationen ved større runde dage i Kongehuset samt ved Kongeskibet DANNEBROG's anløb af havnene under sommertogterne.

Det er også gennem DSM, at kontakten til og fra Forsvarets øverste ledelse går. I 2016 har der således været afholdt et konstruktivt møde mellem DSM og Forsvarschefen og Viceforsvarschefen. DSM har i 2016 afholdt 2 ledermøder, hvor sager af fælles interesse er drøftet med henblik på at styrke samarbejdet mellem de fire landsforeninger, og ikke mindst at skabe fælles fodslag når der rettes henvendelse til Forsvarets øverste ledelse. I møderne deltog vor landsformand og -næstformand. Samarbejdet på lokalt plan mellem de forsvarspositive foreninger foregår fortsat gennem de lokale Samvirker. Landsbestyrelsen opfordrer til at dette samarbejde styrkes, og skal derfor opfordre afdelingerne til at gå positivt ind i dette samarbejde ved at tage kontakt til de øvrige soldaterforeninger i lokalområdet for sammen med dem at yde en fælles indsats for synliggørelse af de forsvarspositive foreninger i lokalsamfundet. Eksempelvis blev mange af de arrangementer, der blev afholdt i forbindelse med Flagdagen den 5. september, koordineret via Samvirkerne, hvilket er særdeles positivt.

En særlig opgave for DSM er fortsat **veteranhjemmene** og driften af disse, som varetages af Fonden Danske Veteranhjem (FDV), hvori alle medlemmer af DSM har sæde. Indsatsen fra enkelte af Marineforeningens medlemmer kan ikke påskønnes nok, og samtidig skal der herfra opfordres til, at flere af vore medlemmer melder sig som frivillige hjælpere på veteranhjemmene, som i dag er i Fredericia, København (Frederiksberg), Aalborg, Aarhus og Odense.

2016 var et meget travlt år for bestyrelsen i FDV, idet der skulle udarbejdes nye vedtægter for bestyrelsen samt nye fælles vedtægter, oprettes et sekretariat og ansættes sekretariatschef. Ligeledes skulle FDV være klar til, ved årets udgang, at overgå til en helt ny bestyrelse, hvortil Forsvarsministeriet skulle finde 5 nye bestyrelsesmedlemmer uden for soldaterforeningerne. Pr. 1. januar 2017 er den nye bestyrelse på plads, og i denne har DSM nu to repræsentanter: DSM-formand og præsident for Forsvarsbrødrene, oberst (p) *Karl Erik Nielsen*, og oberst (p) *Susanne Bager* fra Danske Soldaterforeningers Landsraad (DSL).

DSM's ledermøder afholdes i øvrigt på Marineforeningens landskontor.

Folk og Sikkerhed (F & S)

Landsbestyrelsen konstaterer med tilfredshed, at der rundt omkring i vore afdelinger lokalt bakkes op om Danmarks Nationale Flagdag d. 5. september, som i høj grad har F & S' fokus. Ikke mindst med udgivelsen af to flagaviser årligt sættes Flagdagen i centrum. I 2016 blev dagen markeret i 82 ud af de 98 kommuner, og overalt, hvor det var muligt, medvirkede Marineforeningens afdelinger aktivt på den ene eller anden måde - en prisværdig indsats.

Blandt i alt 6 marineforeningsmedlemmer deltog landsformanden, landsnæstformanden og redaktøren i F & S' velbesøgte sikkerhedspolitiske konference i november 2016 på Christiansborg.

Soldatens og Orlogsgastens Fond

Marineforeningens landsformand er fortsat fondens formand. Grundet det lave afkast fra Fondens midler var donationerne i 2016 ret beskedne. Bestyrelsen har besluttet, at der ikke vil blive uddelt donationer i 2017, og at man i 2018 vil træffe beslutning om Fondens fremtid.

Den selvejende institution FREGATTEN JYLLAND

Redaktør af MTUD er Marineforeningens repræsentant i bestyrelsen. Opgaven med at sikre økonomien til at kunne fortsætte fregattens bekostelige løbende vedligeholdelse er fortsat en udfordring. Afdelingerne opfordres til fortsat at benytte fregatten som et for medlemmerne relevant udflugtsmål. Landsbestyrelsen takker redaktøren for vel udført repræsentation i bestyrelsen i 2016.

Selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER samt Foreningen Tordenskiolds Venner i Frederikshavn

Landsnæstformanden repræsenterer Marineforeningen i Selskabets bestyrelse.

Selskabet afholder årligt 3 arrangementer for medlemmerne: generalforsamling med foredrag i marts måned, sommerudflugt samt markering af søheltens fødselsdag d. 28. oktober. Selskabet holder i øvrigt sine forretningsudvalgs- og bestyrelsesmøder på Marineforeningens landskontor.

Foreningen 'Tordenskiolds Venner' i Frederikshavn, der er en pendant til 'Selskabet Danske Tordenskiold-Venner' af 1965, udnævnte i 2016 bl.a. Marineforeningens landsformand til 'Ven af Tordenskiold' ved foreningens fødselsdagsfejring af søhelten d. 28. oktober.

Fregatten PEDER SKRAM

Landsformanden er fortsat medlem af 'Fonden PEDER SKRAMs Repræsentantskab'.

I foreningen 'Fregatten PEDER SKRAMs Venner' varetager flere medlemmer af Marineforeningen stadig den meget væsentlige kustodefunktion, ligesom medlemmer fast indgår aktivt i fregattens løbende vedligeholdelse.

Afdelingerne opfordres til at aflægge fregatten et besøg - en relevant aktivitet for medlemmerne.

Danmarks-Samfundet

har siden 1913 velvilligt uddelt flag til bl.a. vore afdelinger. Ved det årlige repræsentantskabsmøde i 2016 stillede Marineforeningen med indbudt repræsentant, der bagefter kunne berette om en vel-fungerende organisationen i god gænge.

Samarbejdet med udlandet

Nordisk Orlogsstævne 2016

Det nordiske samarbejde udtrykkes tydeligst gennem De Nordiske Militære Kammeratforeningsstævner (ulige år) og De Nordiske Orlogsstævner (lige år).

Norges Orlogsforbunds Kristiansand afdeling påtog sig i dagene 3.-5. juni 2016 at afholde Det 18. Nordiske Orlogsstævne med base på Luftforsvarets Skolecenter i Kjevik. De 53 deltagere, heraf 15 danske orlogskammerater, blev præsenteret for et righoldigt og spændende program. Desværre kunne Finland ikke stille deltagere til dette stævne, hvilket selvsagt må beklages.

Tak til Norges Orlogsforbund for et udbytterigt og meget nordisk kammeratligt stævne.

Marineforeningens fremtid

Danmarks Marineforening står godt rustet til at møde de næste mange års udfordringer. Der er fortsat en pæn medlemstilgang, hvilket er meget positivt, og opgaven er hele tiden at sikre medlemmernes forbliven i foreningen ved gode og attraktive aktiviteter.

Afdelingerne skal til stadighed have foreningens formål for øje, herunder at holde vore stolte orlogstraditioner i hævd. Netop disse er blandt Marineforeningens særlige kendetegn, og de er i høj grad med til at styrke kammeratskabet, sammenholdet og synlighedsførelsen.

For at opnå den nødvendige medlemstilgang skal der derfor lokalt ydes en øget indsats i det opsøgende arbejde - især med henblik på at hverve medlemmer fra Søværnet og Marinehjemmeværnet - og ikke mindst yngre medlemmer. Det er derfor vigtigt at der 'tænkes ud af boksen'. Ved øget kontakt rundt i lokalsamfundet og til lokalpressen, og med meningsfyldte aktiviteter - særlig for den yngre generation - skal nye medlemmer skaffes. Positiv synlighedsførelse og omtale er derfor absolut nødvendig for at bevare foreningens gode image, og styrke rekruttering og derigennem sikre Marineforeningens overlevelse på sigt.

Til hjælp i dette arbejde er det særdeles vigtigt, at afdelingerne benytter Marineforeningens 100-års udstilling, der sætvis består af 3 'roll-ups' samt en 'roll-up' om Fregatten JYLLAND. Dertil kommer anvendelsen af de fremstillede 3 ens sæt af 'beach-bannere', som afdelingerne kan låne ved henvendelse til distriktsformændene i distrikt I, VII og XII. 'Roll-ups' og bannere bør hele tiden være 'ude at arbejde' i lokalsamfundene, fx på biblioteker, i banker, sportshaller og andre steder, hvor folk kommer, eller ved særlige lejligheder i/foran marinestuerne.

Det gode og aktive foreningsliv finder primært sted i vores lokale afdelinger, og det er derfor væsentligt at understrege, at afdelingerne aldrig må være sig selv nok. Netop det at være en del af Danmarks Marineforening er med til at styrke ikke blot landsforeningen udadtil, men i lige så høj grad de enkelte lokale marineforeninger.

For at Marineforeningen også i fremtiden kan være foreningen, hvor gamle og unge orlogsgaster og maritimt interesserede mødes, er det vigtigt, at vi fortsat lever op til foreningens overordnede formål

at styrke interessen i befolkningen for Søværn og Søfart - Det Maritime Danmark.

Her ved årsberetningens slutning skal der fra landsbestyrelsen lyde en stor anerkendelse og tak til afdelingsbestyrelser og medlemmer for et godt forsamlingsår 2016, samtidig med en stærk opfordring til jer om at fortsætte den gode indsats til styrkelse af Danmarks Marineforening i årene, der kommer.

København, den 15. marts 2017